

**Makitu ki dəkete ki
Piyər
ndangi
Ta ki dō makitu'ti ki dəkete
ki Piyər ndangi**

Makitu kin in ki ndangi kadi njekunme'gi ki sii dow lo'gi'ti ki manga lə Aji ki Du. Ginn ndangi makitu kin in kadi ulə dingəm me'de'ti dann kindəkumndoo'ti ki kadi nan kon tado kunme. Koy, kində taa lo koy'ti ki təl Jeju Kirisiti, in ə in ngirə ki nğan ki rai dō'ti kadi uwəi tōgi'de ba me kunme'ti ki kindəmedōti. Toki in njekujənyamosi kadikare'gi lə Ngar ə in ginn de'gi ki ari njay, maji kadi tinyəi nan ki Njekaji'de ki ndogi'de ki gati ki ngayn. Maji kadi uwəi tōgi'de ba me panjiyə'ti lə njekunme. Loki Burəbe a re ningə a ugə goji'de.

Kon ta'gi ki me'ti: Kandi me ta'ti 1.1-2. Ta ki ojidō kindəmedōti, kunme ə ndiginan 1.3-12. Bar nan kadi kisikidōtaa in ki ar njay 1.13-2.10. Hal lə njekunme, kibo ngayn in ki isi'n dann kon'ti 2.11-4.19. Ra kulə ki maji dann njekawnan'ti 5.1-11. Kuwə ji nan 5.12-14.

Kuwə ji nan

¹ M'in Piyər ki njekawkulə lə Jeju Kirisiti, m'ndangi makitu kin madi'se in nje ki Luwə mbəti'se, ki sananyinan, adi sii to mbah'gi dōnangi'gi'ti ki Pon, ki Galasi, ki Kapadosi, ki

Aji, ki Bitini. ² Luwə ki Baw mbəti'se kete, kigo kəjitarə'ti li'ə, kadi in de'gi lə'ne ki takul Ndil'ə, kadi təli rə'se go Jeju Kirisiti'ti, ə kadi mos'ə togi'se adi ari njay*. Kadi memaji ki kisimaji lə Luwə to mbar mbar ki də'se'ti.

Ra oyo Luwə tado kaji ki te ki də'a ki takul Jeju Kirisiti

³ Toji in ki də Luwə'ti ki Baw Burəbe lə'je Jeju Kirisiti, tado memaji li'ə ki ngayn ki oji'n'je k'oji ki sigi, ki gorow k'ində Jeju Kirisiti taa dann nje koy'gi'ti. Lo kin'ti, j'awi ki nya kindəmedəti ki to biti ki non'ti, ⁴ tado j'awi ki nya maji'gi ki Luwə ngəm dərən'ti tado lə'je. In nya ki a ndum el num, a uwə yoro el num, taa ndolo'ə a goto el num tə. ⁵ Nya'gi kin Luwə ngəm'de dərən'ti tado lə'se, ingi ki təg'ə isi ngəm'se ki takul kunme tado kaji, adi in kaji ki in ndəkba kadi də'a a te ndə ki dəboy'ti. ⁶ Re dəkagilo'ti ki bone, kadi nyanan'gi ki dangi dangi adi mekon isi rə'se dəkagilo'ti nden be mindi kaa, in kin ə isi adi'se rənel. ⁷ Lər ki in nya ki a tuji kaa, nanyi'ə me por'ti kadi oyi'ə ke inbe dərə'a wa. Be tə ə, nyanan'gi kakin isi nanyi kunme kadi Luwə lə'se ki gat'a utə lər, kadi oyi ke in ki rəta'ti inbe wa. Re in ki rəta'ti ningə, a ingəi piti, ki təbar, ki kəsikurə loki Jeju Kirisiti a te busi. ⁸ Jeju ki oyi'ə ki kum'se el, nan in ndigi'ə, oyi'ə el bay, nan uni me'se adi'ə. Ningə isi rai rənel, adi in rənel kibo ngayn, ki dum kelta'a. ⁹ Tado ingəi nya ki uni me'se adi tado'a, adi in kaji rə'se. ¹⁰ Ki əjido kaji kin, de'gi ki njekeltakita Luwə'ti, ndəri

* **1:2** 1.2 Tekitaga 24.3-8; Lebitiki 16.14-15

ginn'ə, taa dəji ta dɔ'ti ngayn tɔ. Adi in de'gi ki njekeltakita Luwə'ti dɔ kadikare'ti ki Luwə ində dɔ'a dana kete adi'se. ¹¹ De'gi ki *njekeltakita Luwə'ti sangi kadi n'gəri ke dɔkagilo ki ra, ə nya'gi ki bann ə a rai nya dɔkagilo'ə'ti ki Ndil Kirisiti oji'de wa? Tado Ndil Kirisiti ki me'de'ti toji'de dɔkagilo kin kete, loki elta dɔ kon'gi'ti ki Kirisiti ki in *De ki Luwə mbət'ə a ingə ki toji ki a re go kon'ti†. ¹² Luwə adi njekeltakita'a'ti gəri toki, mbər ki n'ində ta'de'ti kin in tado maji lə'de inbe'gi el, nan in tado maji lə'se ə iləimbər kin. Ngə sine nje kiləmbər Poyta ki maji iləi'se mbər kin ki takul tɔgi lə Ndil Luwə ki Luwə ulə'n adi in dɔran'ti re. Mbər kin, malayka'gi ki dɔ'de kaa sangi kadi n'gəri ginn'ə tɔ.

Kindəmedɔti ki a ge nyara ki ar njay

¹³ Tado kin ə, kadi adi mərta'gi lə'se isi kum, adi kum'se ar njay kadi ɔri mbunə nya ki maji ki nya ki majel nan'ti. Kadi kindəmedɔti lə'se ba pəti in dɔ kadikare'ti ki Luwə a adi'se, loki Jeju Kirisiti a te bus. ¹⁴ Maji kadi in nje təl rɔ'se go ta'ti lə Luwə, um uni go nyənn lə darɔ ki kete ki isi ndɔr'se, loki sii day dɔ rɔ'se'ti bay kin el. ¹⁵ Ningə, toki Luwə ki bar'se in nje k'Ar Njay kakin ə, ingi kaa, kadi ari njay me panjiyə'se'gi'ti pəti tɔ. ¹⁶ Tado Makitu lə Luwə el ene: «A in de'gi ki k'ar njay, tado m'in ki k'Ar Njay‡.» ¹⁷ Re me kelta'gi'ti lə'se ki Luwə, isi bari'ə Baw'se, in ki in Luwə ki njegangita dɔ de'ti ki ra kigo kulə ra'a'ti um, ɔr kum'de dana el ningə, maji kadi nya ra'se

† **1:11** 1.11 Pa'gi 22; Ejay 53; Luk 24.25-26 ‡ **1:16** 1.16 Lebitiki 19.2

in kigo ɓol Luwə'ti, dɔkagilo'ti ki sii to mbah'gi dɔnangi'ti ne kin. ¹⁸ Ningə in gəri maji toki in ki nar eke lər ki in nya'gi ki a tuji kin, ə Luwə ugə'n dɔ'se me nyara'gi'ti ki majel, ki kaw'se'gi inyəi adi'se kin el. ¹⁹ Nan in ki mosi Kirisiti ki gat'a dum ndogi, ə Luwə ugə'n dɔ'se. Kirisiti ki to to ngonn batı ki nya madi ra'a el, ta nya ki majel ɔd'ɔ el tɔ. ²⁰ Luwə mbət'ə, ində dɔ'a dana kete non kulə ngirə dɔnangi'ti nu tado kadikare kin, ningə te ki dɔ'a dɔkagilo'ti ki dɔboy'ti, tado maji lə'se. ²¹ Ingi ki takul Kirisiti ə, uni me'se adi Luwə, ki te si'ə dann nje koy'gi'ti, ə ad'a tɔɓar, kadi kunme, ki kindəmedɔti lə'se in ki dɔ Luwə'ti.

Njiyə to ngann'gi lə Luwə me ndiginan'ti

²² Toki ari rɔ'se njay, ki gorow təlɔ go ta'ti ki rɔta'ti, kadi in ndigi ngannkon'se'gi ki me Kirisiti'ti, ki kanji kədikum nan, maji kadi in ndiginan dann'se'ti, ki yo ki ne, ki me ki k'ar njay. ²³ Koji ki oji'se sigi, in ki tarow lə baw'se'gi ki njekoy'gi kin el, nan in ki takul nya duw ki a oy el, ki takul ta lə Luwə ki isi kumngayira biti ki non'ti. ²⁴ Tado Makitu lə Luwə el ene: «De'gi pəti toi to mbi mu be, ningə maji'de pəti, to to puti kam be tɔ: Mu tuti, put'ə jɔɔ,

²⁵ Nan ta lə Burəbe to lo to'ne'ti biti ki non'tiŕ.»
Ta kin in Poyta ki maji ki iləi'se mbər'ə.

2

Mbal koy el ki de'gi ki k'ar njay

1 Maji kadi mbəti nyara'gi ki majel pəti, ki ta'gi ki ngom, ki kədikumnan, ki jangi, ki kel nan ta ndil nan'ti. 2 Adi bo ta lə Luwə ra'se, toki bo mba a ra'n ngann'gi ki kasi kin be. Ta lə Luwə to to mba ki dərɔ'a ki a ra'se adi tɔgi, ə tei kaji'ti. 3 Toki makitu lə Luwə el'n: «Nanyi Burəbe ki rɔ'se adi oyi maj'a ki ngayn*.» 4 Rei ki rɔ Burəbe'ti ki in mbal ki isi kumngayira, in ki de'gi mbəti'ə to nya ki majel, nan Luwə mbət'ə tado gat'a in ngayn ki rɔ'a'ti. 5 Ingi kaa, in mbal'gi ki sii kumngayira. Kadi ɔsi rɔ'se ki nan'ti kadi in təli *Kəy lə Luwə kigo ndil'ti, kadi in kuti njekujənyamosi tado kujənyamosi kadikare kigo ndil'ti ki nəl Luwə ki takul Jeju Kirisiti. 6 Tado ndangi me makitu'ti lə Luwə eyina: «Oyi m'mbəti mbal ki gat'a in ngayn, m'ində bebo Siyon'ti. In mbal ki dɔkum lo'ti. De ki un me'ne ad'a ə nya ki rɔsɔl a te dɔ'a'ti el†.» 7 Mbal kin in mbal ki gat'a in ngayn rɔ'se'ti ingi ki uni me'se adi'ə. Nan ki rɔ de'gi'ti ki uni me'de adi'ə el, in mbal ki njera kəy'gi mbəti'ə, ki təl mbal ki dɔkum kəy'ti. In mbal ki nje tugə de jigi'ti ki nje kadi de ɔsi‡. 8 Tugəi'ə jigi'ti ɔsi tado mbeti kunme'de kadi ta ki rɔta'ti. Ningə in nya ki maji kadi a re dɔ'de'ti be§. 9 Nan ingi, in ginn de'gi ki mbəti'se, in njekujənyamosi'gi lə Ngar, in ginn de'gi ki k'ar njay, in de'gi ki Luwə ində'se dɔji'ne kadi iləimbər kulə'gi ki əti bol ki ra. In ki bar'se lo ki ndul'ti te sese lo ki kunj'i'ti lə'ne ki ar njay*.

* 2:3 2.3 Pa'gi 34.9 † 2:6 2.6 Ejay 34.9 ‡ 2:7 2.7 Pa'gi 118.22

§ 2:8 2.8 Ejay 8.14 * 2:9 2.9 Tekitaga 19.5-6; Ejay 43.20-21; Ndukun ki nja joo 4.20, 7.6.

¹⁰ Ingi ki kete in de'gi lə Luwə el, nan ngəsine in de'gi li'ə, ingi ki kete ingəi k'oo kumtondoo lə Luwə el, nan ngəsine ingəi k'oo kumtondoo li'ə†.

Kisi njekunme dann de'gi'ti ki gəri Luwə el

¹¹ Ngannkon'm'gi ki njendigi ləm, toki in mbah'gi ki sii dənangi'ti to be lə'se el, m'ulə dingəm me'se'ti kadi mbəti nyənn nyara lə darə ki to rə'se'ti, isi rə ki rə'se ki me'ti. ¹² Maji kadi awi ki hal ki maji dann de'gi'ti ki uni me'de el, kadi re isi təti ta də'se'ti to njeramajel'gi be mindi kaa, oyi kulə ra'se'gi ki maji ningə uləi toji də Luwə'ti ndə'ti ki a re. ¹³ Tado lə Luwə, maji kadi uləi də'se ginn togi'ti lə de'gi pəti ki sii də konbe'ti, adi in ngar kibo ki isi də konbe'ti pəti, ¹⁴ ki nje konbe'gi ki ginn'ə'ti, ki ində'de kadi indəi njera nya'gi ki majel oji'de, ə əsikurə njera nya'gi ki maji. ¹⁵ Tado in ndigi lə Luwə kadi rai nya ki maji uti ta ta ki kel ki də day'ti lə de'gi ki mbo. ¹⁶ Kadi kulə ra'se in kuləra de'gi ki taa k'ilə taa, ningə kadi taa k'ilə taa lə'se təl nya kuti də majel el, nan kadi kulə ra'se in kuləra njekulə'gi lə Luwə. ¹⁷ Kadi əsikurə de'gi pəti, ndigi ngannkon'se'gi ki njekunme, awi ki bol Luwə, əsikurə ngar.

Bər'gi ki njekunme

¹⁸ In njekuləbər'gi, kadi uləi də'se ginn togi'ti lə be'se'gi ki bol ki rəta'ti. Kadi uləi də'se ginn togi'ti lə nje ki hal'de maji ki səl ləm ləm par el, nan kadi uləi də'se ginn togi'ti lə nje ki hal'de ngan tə. ¹⁹ Tado in nya ki maji kadi, ki takul

† **2:10** 2.10 Oje 1.6,9, 2.1,23,25

bol Luwə, de dɔɔ me'ne ngan me kon'gi'ti ki isi ingə ki kanji kadi ra nya madi ki dana el. ²⁰ Loki indəi'se k'ində nyara ki majel, ə doi me'se ngan, eke tɔɔbar ri ə to'ti non wa? Nan kin ə re in nyara ki maji ki isi rai ə re ki kon do'se'ti, ə doi me'se ngan me'ti ningə, in nya ki maji ki non Luwə'ti. ²¹ In tado nya kin ə Luwə bari'n'se, tado Kirisiti inbe ki do'ne kaa ingə kon tado lə'se. Ningə inyə nyakoji kin adi'se kadi to uni do nja'a. ²² Kirisiti ki ra majel el, taa ta ki ngom te ta'a'ti nja kare el to. ²³ Loki de'gi taji'ə, təl taji'de gogi el; loki de'gi adi'ə kon, təl tan'de rə el. Nan inyə rə'ne ji Luwə'ti ki njegangita ki dana. ²⁴ Kirisiti ki ɔy majel'gi lə'je darə'ne'ti do kagidəsi'ti kadi j'oyi do majel'ti ə j'isi ki do'je taa tado nyara ki dana. In ki takul ndunə do'gi li'ə ə ingəi lapiya. ²⁵ Tado kete toi to batı'gi ki ndəmi row be‡, nan ngosine, in təli ki rə njekul'se'ti ki njengəm rə'se gogi.

3

Ta ki ojido dene'gi ki ngaw'de'gi me kəy'ti

¹ Be tə ə, in dene'gi, maji kadi uləi do'se ginn togi'ti lə ngaw'se'gi, kadi re nje ki nan'gi dann'de'ti mbeti kunme kadi ta lə Luwə kaa, ingəi'de adi Luwə ki takul panjiyə'se, ki kanji kadi eli'de ta. ² Tado isi oyi nya ra'se'gi ki to ar njay ki buki ki isi buki'de'ti. ³ Maji kadi mandı ki ra lə'se in ki gidi rə'ti taga ne el. Adi in do ki kuwə ki ndoji ta, ki ningə'gi ki ra ki ɔr, ki ku'gi ki gati'de in ngayn. ⁴ Maji kadi mandı ki ra lə'se in ki ngarme'ti kəy, ki in mandı ki a tuji el ki hal

---

‡ 2:25 2.25 Ejay 53.4-6

ki səl ləm ləm, ki kisimaji ki in nya ki gat'a in ngayn non Luwə'ti. ⁵ In be ə, dene'gi ki k'ar njay ki kete nu, ki indəi me'de dɔ Luwə'ti rai mandı, uləi dɔ'de ginn tɔgi'ti lə ngaw'de'gi. ⁶ J'oo dene kare to Sara ki təl rɔ'ne go ta'ti lə *Abiraham adi bar'a be'ne. Ngəsine in təli ngann'a'gi, toki re rai nyara ki maji, ki kanji kadi nya madi kare ində'se bol'ti. ⁷ Be ə, in ngaw dene'gi kaa maji kadi sii ki ne'se'gi, indəi kum'se go'de'ti maji, tado in de'gi ki tɔgi'de goto. Ɔsi kurə'de tado a ingəi kadikare kisikidɔtaa lə Luwə nan'ti sese. Rai be kadi nya madi kare ɔgi'se tarow kelta ki Luwə el.

Row ndiginan lə ngannkon'nan'gi

⁸ Ta tolta'a, maji kadi ingi pəti, mərta lə'se in kare, taa kadi ta on me'se tado lə nan, kadi in ndiginan to ngannkon'nan'gi, kadi in nje k'oo kumtondoo lə nan, ki nje səl dɔ'de. ⁹ Maji kadi ugəi bəngi majel ki majel el, ta bəngi nya taji ki nya taji el tɔ. Maji kadi in nje njangi dɔ yo taa, tado in kin ə in nya ki Luwə bar'se tado'a. Luwə bar'se kadi ingəi njangi dɔ ki un mindi'ne kadi n'adi'se.

¹⁰ Ningə nya ki Makitu lə Luwə el ə to kin:

«De ki ndigi kadi n'isi ki dɔ'ne taa maji,
ə n'oo maji ndɔ'ne'gi ki dɔnangi'ti ne ə,
maji kadi ngəm ndonn'ne dɔ kelta'ti ki majel,
ə ngəm ta'ne dɔ kelta ngom'ti tɔ.

¹¹ Kadi ɔsi rɔ'ne ngərəngi kadi majel'ti ə ra nya
ki maji,

kadi sangi kisimaji ə uwə rɔ'ne ba me'ti.

¹² Tado kum Burəbe in dɔ de'gi'ti ki dana,

taa mbi'ə to tagira kadi oo'n do ta ki isi eli si'ə
to,
nan isi əsi ta njera nya ki majel*.»

Kuwətoḡiba me kon'ti

¹³ Nan ə a ra'se majel, loki tingəi bil me ramaji'ti wa? ¹⁴ Re de'gi adi'se kon tado nyara ki dana ki rai ningə, in nje rənel, ə kadi boli'de el, taa kadi mərta lə'se aw ki yo ge ne ge el. ¹⁵ Nan kadi əsikurə Kirisiti ki in Burəbe me'se'ti. Kadi in ndəkba ki dəkagilo'gi pəti kadi de ki ra ki dəji'se ginn kindəmedəti lə'se ə eli'ə. ¹⁶ Ningə kadi eli'de ki mindi ki sol lom, ki bukinan'ti. Kadi awi ki mekuwə me to Kirisiti'ti ki ta ki ar njay, kadi re isi təti ta do'se'ti to njeramajel'gi be ka, nje kelta ki majel do nya ra'ti ki maji ki isi rai kin, ro'de sol'de. ¹⁷ Re in kin ə in ndigi lə Luwə ningə, k'ingə kon tado nyara ki maji in soti utə nyara ki majel.

Jeju Kirisiti ingə kon tado de'gi pəti

¹⁸ Tado Kirisiti inbe ingə kon nja kareba ki non'ti tado majel'gi lə de'gi. In ki in de ki dana, nan ingə kon tado lə njera nya ki dana el, kadi re se'de ro Luwə'ti. Təli'ə me darə'a'ti, nan Ndil Luwə təl təs'ə ndəl adi isi ki do'ne taa. ¹⁹ In ki toḡi Ndil kakin ə awi'n biti ilə'n mbər Poyta ki maji ndil de'gi ki sii dangay'ti koo. ²⁰ Adi in ndil de'gi ki ndəki kete tanyi ro Luwə, loki isi'n se'de do'ti dəkagilo'ti ki Nuwe isi ra'n tokibo. Me tokibo'ə'ti kin, kər de'gi nden ba, adi de'gi jijoo par ə awi'ti ə aji ki takul mann ki un'de ki taa†.

* **3:12** 3.12 10-12; Pa'gi 34.13-17 † **3:20** 3.20 Lotum 6.1-7.24

²¹ Mann kin ojido batəm ki isi aji'se ngosine. In tado k'or yoro'gi ki ro de'ti ko el, nan in k'un ro kadi Luwə ki me kuwə ki ta ar njay. Aji'se ki takul kində Jeju Kirisiti taa lo koy'ti. ²² Ində taa lo koy'ti aw dōran'ti, isi dojikol Luwə'ti, onbe do malayka'gi, ki konbe'gi, ki togi'gi.

4

Gangi nan ki majel

¹ Toki Kirisiti ingə kon me daro'ne'ti, ingi kaa kadi awi ki merta kin me'se'ti to nya kati lə'se. Tado de ki ingə kon me daro'ne'ti in de ki goto me majel'ti ki ra nga. ² Goto me'ti kadi ndəgi ndo'gi ki nanyi non'a'ti, kisikidota li'ə in kigo ndigi'ti lə Luwə um ki ndigi'ti lə daro el. ³ Adi asi be, dokagilo ngayn sii ta nya ra'ti ki majel to de'gi ki gəri Luwə el be. Rai majel me kaya'ti, me nyənn'ti lə daro, me gon yiwi ki kanyi'ti, me kuso nya kədi'ti ki me kanyi nya kədi'ti, ki me yo ki ra'ti ki in nyara el. ⁴ Nje kunme'de kadi Luwə el, oyi kadi in nya ki go'ti el kadi mbəti buki ro'de me nya ra'ti ki majel ki aldo lo kin se'de, ə isi taji'se. ⁵ Nan a ɔri ginn nya ra'de ki majel non Luwə'ti ki in ndəkba kadi a gangi ta do nje kisi ki do'de taa ki nje koy'gi ba pəti. ⁶ In tado kin ə nje koy'gi kaa iləi'de mbər Poyta ki maji lə Luwə kadi go ta ki gangi'ti ki Luwə gangi do'de'ti to de'gi pəti, kadi sii ki do'de taa ki takul Ndil toki Luwə inbe isi'n ki do'ne taa be.

Maji kadi njekawnan'gi sii kumngayira

⁷ Dəboy nya'gi pəti in ndəkba, ə kadi sii ki kumkədi ki kum ki ar njay kadi elita ki Luwə.

⁸ Ningə kete non nya'gi'ti pəti, kadi in ndiginan ndigi ki tingəbil dann'se'ti yo ki ne. Tado ndiginan uti dɔ bulə majel'gi*. ⁹ Maji kadi uwəi nan ki rɔ nan'ti me kəy'ti lə nan ki yo ki ne, ki kanji barta. ¹⁰ Toki Luwə adi'n de ki ra dann'se'ti kadikare, maji kadi nan nan kaa un kadikare ki Luwə ad'a ra'n kulə tado maji lə ndəgə'gi, to de'gi ki njengəm nya ki maji, adi in njengəm kadikare'gi ki dangi dangi lə Luwə. ¹¹ Re de isi elta ningə, kadi elta ki ta Luwə'ti, re de isi ra kuləbər ningə, kadi ra ki togi ki Luwə ad'a, kadi Luwə ingə tɔbar me nya'gi'ti pəti ki takul Jeju Kirisiti ki tɔbar ki togi in li'ə ki dɔkagilo'gi ki dɔkagilo'gi. *Amen. ¹² Ngannkon'm'gi ki njendigi lə'm, re nyanan ki ngan ngayn te dɔ'se'ti kaa, kadi əti'se bol adi oy to nya ki mbah el. ¹³ Nan kadi rai rɔnel yo tado kon ki ingə Kirisiti, ə isi ingəi si'ə, kadi to in me rɔnel'ti kibo ngayn, ndɔ'ti ki a re me tɔbar'ti lə'ne. ¹⁴ Re de'gi taji'se tado lə Kirisiti ningə, in nje rɔnel, tado Ndil tɔbar, ki in Ndil Luwə isi dɔ'se'ti. ¹⁵ Maji kadi de madi dann'se'ti ingə kon ki be kin el, adi in kon tɔl de, eke kon bogi, eke kon nyara ki majel, eke kon k'ində rɔ ta'ti lə de'gi. ¹⁶ Nan re ingə kon tado k'in ki in njekunme ningə, kadi rɔ'a sɔl'ɔ el, kadi ulə toji dɔ Luwə'ti to kulə tado tɔ Kirisiti ki bar dɔ'a'ti. ¹⁷ Tado in dɔkagilo kadi ta ki gangi ulə ngirə'ne, ningə a ulə ngirə dɔ de'gi'ti lə Luwə. Nga kin ə re a ulə ngirə'ne dɔ'je'ti ningə, de'gi ki nje mbəti təl rɔ'de go Poyta'ti ki maji lə Luwə kam

---

* 4:8 4.8 Tər ta'gi 10.12; Jak 5.20

dəboy'de a to bann wa? ¹⁸ Makitu lə Luwə ene: «Re ngan ki de ki dana ngayn bəy taa kadi ingə kaji, ningə de ki nje mendul ki njeramajel, ke yan'a a to bann wa†?» ¹⁹ Be ə, kadi nje ki isi ingəi kon kigo ndigi'ti lə Luwə, inyəi rə'de ji Nje kində nya'gi'ti, ki in nje ra nya ki low'ə'ti ə nanyinan ki memaji ki ra'ti.

5

Kulə lə njekərnon njekawnan'gi

¹ Ki ngə sine kin, m'ulə dingəm me ngatəgi'gi'ti ki sii dann'se'ti. M'in ki m'in ngatəgi madi'de, ki m'oo lo kon'gi ki ingə Kirisiti ki kum'm, m'in, m'a m'in lo təbar'ti ki də'a a te tə. ² Kadi uli njekawnan'gi to bati'gi ki Luwə ulə'de ji'se'ti. Kadi uli'de kigo kində də'ti el, nan kigo me ndigi'ti toki Luwə ndigi'n. Uli'de tado k'ingə'n nar el, nan kadi in ki kadi rə ki tingəbil. ³ Kadi rai ngar də nje'gi'ti ki Luwə ulə'de ginn ji'se'ti kin el, nan kadi in nyandaji tado lə'de yo taa. ⁴ Ningə ləki Njekul bati'gi kibo a ində lo te bus ningə, a ingəi jəgi təbar ki ndolo'ə a goto el. ⁵ Be tə ə, in ngann'gi, maji kadi uləi də'se ginn təgi'ti lə ngatəgi'gi. Ningə ingi pəti, kadi də səl to dann'se'ti ki rə nan'ti. Tado makitu lə Luwə el ene: «Luwə tanrə de'gi ki nje kun də'de taa, ə adi memaji lə'ne de'gi ki nje səl də'de*.» ⁶ Maji kadi səl də'se ginn təgi ji Luwə'ti ki nje təgi, kadi to un də'se taa dəkagilo'ə'ti ki oji. ⁷ Őri mərta'gi lə'se buki də Luwə'ti, tado in ə isi ində kum'ne go'se'ti. ⁸ Maji kadi sii də nja'se'ti ki kum ki k'ar

† 4:18 4.18 Tər ta'gi 11.31 * 5:5 5.5 Tər ta'gi 3.34

njay, tado njeban lə'se, Su a njiyə ki lo lo, non to bəl ki a sangi de kadi to n'ruwə be. ⁹ Rai dō nja'se'ti ngan me kunme'ti lə'se, tanyi'ə rō. Tado gəri bəti, ngannkon'se'gi ki njekunme'gi pəti ki dōnangi'ti, isi ingəi ko kon ki isi ingəi kin tō. ¹⁰ A ingəi kon dōkagilo nden be, nan Luwə ki memaji pəti in li'ə, ki bər'se ki me tōji'ti lə'ne ki dōboy'o goto, ki me tō Kirisiti'ti, a təl ində'se maji gogi, a adi ngirə'se ngan, a adi'se tōgi, taa a adi rai dō nja'se'ti ba tō. ¹¹ Kadi tōgi in li'ə ki dōkagilo'gi ki dōkagilo'gi. Amen!

Dōboy ta ki kuwə ji nan

¹² Ngonn makitu ki m'ndangi m'adi'se kin, njera sə'm kadi m'ndangi in Silben†, ki m'oo'ə tō ngonnkon'je ki nje ra nya ki low'ə'ti. M'ndangi m'adi'se kadi m'ulə'n dingəm me'se'ti, ə m'oji'se m'adi in gəri toki dōyinan ki memaji ki rōta'ti lə Luwə. ¹³ *Njekawnan'gi ki Babilon'ti, ki in nje ki Luwə mbəti'de, uwəi ji'se, taa ngonn'm Marki‡ kaa uwə ji'se tō. ¹⁴ M'dəji'se kadi uwəi ji nan kuwə ji ki tōji ndigi lə ngannkon'nan'gi. Ningə kadi kisimaji lə Luwə in sese nan'ti, pəti me tō Kirisiti'ti.

† 5:12 5.12 KNK 15.22,40

‡ 5:13 5.13 KNK 12.12,25, 13.13,

15.37-39

Ta lə Luwə Kunmindɪ kɪ Sigi
New Testament in Gor

copyright © 2014 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Gor

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

2c67456e-bce1-5ef4-9c95-47d2d9335aa4